

Materiál na mimoriadne rokovanie

HSR SR 16. 09. 2025

bod 1

STANOVISKO

k Informácii o opatreniach zameraných na konsolidáciu verejných financií pre rok 2026

1. Popis návrhu

Spoločné odbory Slovenska vo všeobecnosti vnímajú nevyhnutnosť konsolidovať verejné financie.

Je však aj nevyhnutné uviesť, že potreba konsolidácie verejných financií nie je výsledkom zlého riadenia financií štátu za posledný mesiac, rok alebo dva. V ekonomike sú dôležité dlhodobé trendy, ktoré majú svoju zotrvačnosť a teda základy súčasného zlého vývoja financií boli položené dlhé a viaceré roky dozadu. Preto je potrebné aktuálny prístup skorigovať a aplikovať **dlhodobosť, stabilitu a predvídateľnosť** do plánovania vývoja a riadenia verejných financií.

Navrhovaná konsolidácia je teda len určitou záchrannou krízovou brzdou, avšak aspekty dlhodobosti, stability a predvídateľnosti príliš neobsahuje. Vzhľadom na jej charakter skôr „krízového riadenia“ je to pochopiteľné, ale ambície riadiť verejné financie dlhodobo zodpovedne nie je možné sa vzdávať a je potrebné využiť každú príležitosť na uplatnenie vyššie uvedených princípov.

Pokiaľ by sa financie riadili priebežne operatívne a včas, aktívne a zodpovedne, nemuselo by ku jednorázovej mimoriadnej konsolidácii dochádzať vôbec, a aplikovanie menších a častejších opatrení, aj keď občasne negatívnych by nemalo taký výrazný negatívny finančný dopad na verejnosť a nebolo verejnosťou, zamestnancami a podnikateľskou sférou vnímané tak negatívne, ako jednorázová veľká konsolidácia.

Aplikačná prax predchádzajúcich konsolidačných opatrení s priamym vplyvom na zvýšenie nákladov zamestnávateľa sa jednoznačne prejavila na ich celkovej ochote viesť kolektívne vyjednávanie a vôbec dohadovať zvýšenia miezd zamestnancov s ohľadom na rast paušálnych nákladov spojených napr. s úhradou transakčnej dane alebo zvýšených nákladov spojených so zamestnávaním pracovnej sily a nákupu ďalších služieb pri zvýšených hodnotách dane z pridanej hodnoty. Výsledkom takéhoto prístupu bolo aj obmedzovanie zamestnaneckých benefitov a súčasne aj napr. obmedzovanie nákupu osobných ochranných pracovných prostriedkov alebo ošatenia zamestnancov s cieľom dosiahnuť ich maximálnu použiteľnosť pred vlastnou vhodnosťou pre zamestnancov.

Na mimoriadne rokovanie dňa 16.09.2025 sa súbor konsolidačných opatrení predkladá ako Informácia o opatreniach zameraných na konsolidáciu verejných financií pre rok 2026.

Konsolidačné opatrenia majú podľa predkladateľa pozostávať z dvoch návrhov:

- návrhu zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s konsolidáciou verejných financií (ďalej len „návrh zákona“);

- návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky o zániku daňového nedoplatku zodpovedajúceho nezaplatenej sankcii prislúchajúcej k zaplatenej dani a o upustení od uloženia pokuty a od vyrubenia úroku z omeškania.

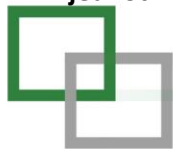
2. Stanovisko SOS

Spoločné odbory Slovenska nesúhlasia s predstavenými konsolidačnými opatreniami, ktoré v značnej miere prispievajú k zníženiu reálnych príjmov zamestnancov a zamedzia možnosti zástupcov zamestnancov dojednávať v kolektívnom vyjednávaní výhodnejšiu úpravu mzdových a pracovných podmienok zamestnancov.

K vybraným opatreniam, poškodzujúcim zamestnancov:

- Zvýšenie zdravotných odvodov o 1 % - odvodové zaťaženie zamestnancov je najvyššie v krajinách V4, ďalšie zaťaženie odvodmi by malo byť tabu, naopak odvodové zaťaženie by sa malo znižovať. Ak sa to neudeje, znížený prílev zahraničných investícií bude mať za následok menej atraktívne – a teda aj menej platené - pracovné miesta pre našich zamestnancov, ktorých reprezentujeme. Štát by mal hľadať rezervy na svojej výdavkovej strane, napr. tak aby zachovával alebo zvyšoval výhody pre pracujúcich, a nie zaťažoval pracujúcich oproti iným skupinám obyvateľstva. Zamestnanci nemôžu niesť donekonečna účet za vysoké výdavky štátu na ostatné skupiny obyvateľstva. **So zvyšovaním zdravotných odvodov nesúhlasíme.**
- Zvýšenie dane z príjmu FO, zavedenie pásma 30 a 35%-ného zdanenia – zavádzaná progresívna daň bude poškodzovať vysokokvalifikovanú pracovnú silu, ktorej máme na Slovensku tak či tak nedostatok. Príjmové pásma, ktorých sa má dotýkať, nie sú v porovnaní so západoeurópskymi platmi žiadnymi mimoriadne vysokými príjmami, ale sú na úrovni strednej, resp. vyššej strednej triedy. Keďže chceme smerovať k západoeurópskej platovej úrovni, podľa možnosti pre čo najväčšie množstvo pracujúcich vrátane robotníckych profesií, znižovanie čistého príjmu u vyššie kvalifikovaných zamestnancov nie je v súlade s týmto cieľom. Odmietame opatrenia smerujúce k potlačeniu čistého príjmu zamestnancov a **s progresívnym zdanením na úrovni 30 % a 35 % nesúhlasíme.**
- Opatrenia na strane zvýšenia príjmov sú prepracované a jasné, obdobne by však mala vláda postupovať na strane opatrení **pri úspore vlastných výdavkov**. Tie nie sú v konsolidačnom pláne dostatočne jasne pomenované a prepočítané, **je to potrebné doplniť na úroveň opatrení na príjmovej strane**. Vzniká totiž potom obava, že na strane výdavkov je akýsi „priestor“, „vankúš“ a nie je ochota vláda na sebe skutočne šetriť, procesu konsolidácie treba dodať dôveryhodnosť a zvýšiť akceptovateľnosť vo vo verejnosti.
- **Nesúhlasíme** s takými úpravami pravidiel pre **hazardné hry, ktoré by viedli k rozmachu tohto odvetvia, naopak treba ho potláčať**. Stav mnohých ľudí a rodín ktoré sú hazardnými hrami zasiahnuté, svedčí o tom, že cestou rozvoja hazardu by sme sa vydávať nemali.

K jednotlivým paragrafom návrhu zákona:

Čl. I. bod 3.

Dočasné „zrušenie sviatkov“ nie je systémovým riešením. Navrhujeme prehodnotiť a zvážiť iný spôsob úspory nákladov napr. rozšírením uplatnenia systému kurzarbeit na dni, v ktorých zamestnávateľ nemôže v plnom rozsahu využiť pracovnú silu zamestnancov, t.j. prichádza k obmedzeniu výrobných kapacít vplyvom externého faktora, ktorý však nie je neočakávaný.

Pri výbere sviatkov (pracovného pokoja), ktoré by mali zostať zachované by však mal byť uprednostnený pohľad na modernú históriu Slovenska, čo rušením dvoch moderných sviatkov 8.5. a 17.11. oproti jednému 6.1. splnené nie je.

Čl. IV, Body 7 a 8

Upozorňujeme, že na zamestnávateľov sa presúva značná finančná zodpovednosť za všetky krátkodobé dočasné pracovné neschopnosti, teda sa zvýšia jeho výdavky, čo bude mať za následok zníženie disponibilných zdrojov peňazí na zvyšovanie plátov zamestnancov, resp. týmto bude zamestnávateľ argumentovať pri kolektívnom vyjednávaní a pod. Navrhujeme tento posun z 10 na 14 dní zrušiť.

Čl. V, Bod 41, § 293 g) a p)

Opätovne upozorňujeme, že pri konsolidačných opatreniach by nemala spočívať ťarcha konsolidácie zase raz v prvom rade na zamestnancoch, pracujúcich, ale mala by byť primerane rozložená jednak na viaceré sociálne skupiny obyvateľstva, jednak medzi hospodársku sféru, štát a samosprávu.

Čl. VII, Bod 5

So zavedením odsekov 1c a 1d, ako sme odôvodnili vyššie, nesúhlasíme.

Obdobne pre bod 6, odsek 3c a 3d.

3. Závery a odporúčania

SOS neodporúča návrh zákona na ďalšie legislatívne konanie a navrhuje ho zásadne prepracovať s ohľadom na dopady na najzraniteľnejšie skupiny zamestnancov.

